

Budgetreservation 2017
Nya Moderaterna i Kalmar kommun

**Kalmar
ska fungera.**

nya
m

Kalmar kan bli fantastiskt!

Nya Moderaterna i Kalmar kommun har visionerna, politiken och styrkan att föra Kalmar kommun in i framtiden och vi ser fram emot att presentera vår egen budget inför valet 2018. Till dess presenterar vi vår budgetreservation för 2017.

Vårt Kalmar präglas av hög kvalitet och med en servicenivå som sätter invånare i alla åldrar i centrum för kommunens verksamhet. Vi vill ha ett samhälle som håller ihop stad och landsbygd när omvärlden ställer nya krav på kommunens verksamhet, där inte minst integration kommer att vara en stor utmaning framåt och då är det av högsta vikt att tänka till över hur vi vill att Kalmar ska utvecklas med kloka och långsiktiga beslut.

Kalmar växer och behöver fortsätta att växa och utvecklas för att bli den tydliga motor som så väl behövs i vårt län, men också nödvändigt för att vara en aktör även i nationella sammanhang. För att nå dit behöver vi bryta över 20 år av vänsterstyre i Kalmar och ge plats för en mer dynamisk och innovativ moderat politik för ett mer fantastiskt Kalmar. Vi vill erbjuda en livsmiljö utöver det vanliga, som ger utrymme för fler att bo, leva och verka i. Här ska omsorg, skola och företagsklimat präglas av kvalitet och utveckling som ligger i framkant. Trivsel och valfrihet för alla invånare med krav på kvalitet i topp för skolan, omsorgen och den kommunal service lägger grunden för ett tryggt och hållbart Kalmar.

Man ska kunna åldras med respekt och värdighet i Kalmar. Det ska finnas en valfrihet som erbjuder trivsamma och funktionella boenden där vi med vår politik alltid sätter individens möjligheter att påverka i främsta led. Närheten till nära och kära har betydelse för den enskilde liksom möjligheten att påverka sin boendemiljö. En väl fungerande arbetsmiljö och arbetssituation går inte att bortse från för dem som jobbar inom omsorgen. Lika tydligt som vi erbjuder en kvalitativ omsorg måste arbetsmiljön fungera i samklang med verksamheten.

Vikten av en trygg och innovativ skola som ligger i framkant för våra barn och unga sätter ribban för vilken framtid vi erbjuder dem som sen ska bli skickliga hantverkare, entreprenörer eller studera vid universitet och högskolor. Där är vi moderater tydliga. Vi förespråkar inte stora skolor, utan följer forskningsrapporter om vad som rekommenderas för en så bra arbetsmiljö som möjligt för elever och lärare i en sund skolmiljö. Vi står inför en mängd utmaningar där integration blir en viktig del framöver. Alla barn ska ges samma möjligheter som bas för sin utveckling. Mot den bakgrunden blir det viktigt och kanske avgörande att skolmiljön fungerar för en kvalitativ och hög pedagogisk nivå. Våra barn och unga ska ges de allra bästa förutsättningarna.

För oss, Nya Moderaterna, är människors frihet samhällets fundament. Politikens roll är att garantera den trygghet som skänker frihet. Det gör vi genom att stärka och säkra välfärden i Kalmar kommun genom ansvarsfull ekonomisk planering där vi alltid ser till det bästa i hur vi använder skattemedel för hela Kalmar kommun genom vårt Kalmarlöfte.

Kalmar den 7 juni 2016

Christina Fosnes

Oppositionsråd (M)

Kalmarlöftet

- en bättre kommun för alla

Kalmar kommuns politiskt styrda verksamhet är en begränsad men viktig del av samhället i Kalmar kommun. Den kommunala organisationen har förutom myndighetsutövande till uppgift att finansiera och till stor del även leverera tjänster inom utbildning, omsorg och infrastruktur. En ökande, men omtvistad, del av uppdraget är att i konkurrens med andra kommuner och regioner attrahera inflyttning, boende, företag och organisationer. Kalmar behöver bli en tydlig tillväxtmotor för omgivande orter. Vi kan inte ha en låt-gå-attityd till vad som genererar tillväxt. Därför ser vi det som självklart att hela tiden jämföra oss med andra kommuner. Finns det bättre lösningar och bättre resultat för den kommunala verksamheten lovar vi att se över möjligheter för Kalmar att ändra och utveckla vår verksamhet. Vi moderater inför *Kalmarlöftet*.

Kalmarlöftet blir vår grundläggande förutsättning för att långsiktigt och hållbart bygga Kalmar kommun där den kommunala organisationen löser sina uppgifter effektivt, d v s med högre kvalitet och med genomtänkt resurstillgång. Det är hur väl en kommun löser sina *kärnuppgifter* som är avgörande för människors livskvalitet: en bra skola och god förskola, en attraktiv äldreomsorg samt utvecklande och trygga boende- och företagsmiljöer. Kalmarborna ska känna sig trygga med sin skola, vård och omsorg som alltid ska präglas av hög kvalitet och tillgänglighet. Lika viktigt för oss är att människor inte ska uppleva sig som begränsade i sin vardag när de behöver anlita kommunens service och tjänster. Valfrihet och makt över den egna vardagen är avgörande för livskvalitet och därmed också för hur Kalmar kommun uppfattas.

En bättre besöks- och turistkommun

Kalmar är en sommarstad i första hand. Ett ökat intresse för resande innebär både utmaningar och möjligheter där samverkan mellan regionens resmål blir allt mer självklart. Östersjöregionen och Kalmarsundsregionen har potential att fortsätta utvecklas som en självklar destination att besöka oavsett ålder och årstid. Där kan vi dra nytta av att vi har stad, kultur, hav och landsbygd. En utmaning är nu att få sommarkonceptet att gälla året runt.

Vår flygplats Kalmar-Öland-Airport bidrar till ökad samverkan och gemensam vision för regionen om både utveckling för företag, arbetsmarknad och besökare. Därför har Nya Moderaterna aktivt verkat för att motarbeta regeringens avsikter att försämra för flyget. Kalmar är beroende av både Arlanda och Bromma som flygdestinationer av olika orsaker, där Bromma i allt högre grad står för arbetspendling.

Genom ökade satsningar på turistorten Kalmar främjas kommunens attraktionskraft som inte bara höjer livskvaliteten för boende utan bjuder in för fler studenter och besökare.

En bättre ekonomi

Kalmar delar många städers strukturomvandling från industristad till utpräglad handels-, universitets- och tjänstestad. Förutsättningarna förändras för företagande och näringsliv och då gäller det för kommunen att uppnå en fullgod näringslivsstatus. De senaste åtta åren har företagsklimatet pendlat mellan mindre bra och bra, där företag och arbetsgivare är tydliga om att de önskar ett bra företagsklimat. Näringslivet hanterar upp och nedgångar i en konkurrensutsatt och föränderlig marknad där företagsklimatet bidrar till bättre förutsättningar för vårt näringsliv.

På samma sätt som företagen måste också kommunen hantera låg- och högkonjunktur. Under alliansåren ökade skatteintäkterna, trots lågkonjunktur, mer än någonsin för kommunen att fördela inom sina välfärdstjänster. Skillnaden mellan förra och nuvarande regering är att alliansregeringen i högre grad valde generella bidrag för kommunerna att fördela i sin verksamhet medan s-regeringen i stället väljer att rikta statsbidrag till skola och omsorg i högre grad med motkrav om hur statsbidragen ska användas. Det skapar en osäkerhet och sårbarhet i kommunens ekonomi som förvaltningarna lyfter fram i sin budget och prognos där det inte går att fastställa hur mycket statsbidrag kommunen får.

Trots att det nu råder högkonjunktur lånar Kalmar kommun mer än någonsin, när man istället borde samla pengar inför sämre tider. God ekonomisk hushållning är att uppnå balans mellan intäkter och utgifter. Därför blir det nödvändigt att öka intäkterna och inte enbart utgifterna för kommunen kommande år.

Inför 2017 ser vi att vänsterpartierna tillsammans med Centerpartiet satsar mer på kärnverksamheten i sin budget, vilket är välkommet, och något vi efterfrågat under hela mandatperioden. Omsorgen, skolan och förskolan har levt under skosthyvelsbesparingar tillräckligt länge och är i stort behov av ökade resurser. Problemet med socialdemokraterna, vänstern och centerns budget är att man framförallt har riktade stadsbidrag att röra sig med i sina välfärdssatsningar, vilket medför att man måste uppfylla tydliga krav för att få sökta statsbidrag. För erhållna riktade statsbidrag till verksamheten krävs sedan en tydlig redovisning enligt villkor för statsbidrag, annars riskerar kommunen att bli återbetalningsskyldig. Naturligtvis blir förutsättningarna blir med systemet bräckligt och inte förutsägbart för liggande budget.

Vi moderater hämtar inspiration från framgångsrika kommuner som utför kommunens kärnverksamhet på ett kvalitativt men också ett mer kostnadseffektivt sätt än Kalmar. Där finns stora möjligheter för oss att implementera färdiga politiska lösningar som skulle innebära en minskad kostnad för Kalmar kommun. Det är ett löfte vi vill ge våra väljare och invånare - om det finns en kommun som utför kommunens verksamhet på ett mer kostnadseffektivt sätt än vad vi gör (utan att kompromissa om kvalitén givetvis) lovar vi att införa det även i Kalmar. Detta skulle kunna skapa förutsättningar för både små och stora skattelättnader för Kalmars skattebetalare. Detta är vad vi kallar Kalmarlöftet.

Tack vare försäljningar och återbetalade AFA-pengar har den politiska majoriteten i Kalmar kommun klarat sina ekonomiska överskott tidigare år. De börjar nu få slut på sådant de kan sälja och AFA-pengarna är återbetalade. Verkligheten har hunnit i fatt.

Det krävs nu en ansvarsfull ekonomisk politik som kan prioritera och fördela resurserna till välfärden på ett så optimalt sätt som möjligt. I dessa ord lägger vi betydelser som gemenskap, utveckling, kompetens, effektivitet, sunt ekonomiskt tänkande och frihet.

Sverige har befunnit sig i lågkonjunktur sedan 2009 där nu svensk export återhämtade sig först under 2015. I takt med att exportmarknaden växer kommer varuexporten fortsatt att utvecklas väl. Sammantaget innebär det en BNP-tillväxt på 3,9 procent 2016 (4,1 procent 2015) för att minska till 2,6 procent 2017. Förutsättningar för svensk ekonomi påverkar kommunerna. Den stora asylinvandringen under andra halvåret 2015 medför ökade behov hos kommunerna skapar nya utmaningar. Kommunernas utgifter för att ta emot ensamkommande barn och asylsökanden har ökat. Sammantaget väntas den offentliga konsumtionen öka med 4,2 procent för 2016 och 2,6 procent för 2017.

Moderaterna vill förbättra

En bättre arbetsmiljö

Som arbetsgivare till över 5000 anställda har Kalmar kommun ett stort ansvar om att vara en attraktiv och bra arbetsgivare. Kommunen måste arbeta aktivt för att minska sjukfrånvaron, inte genom att jaga och skuldbelägga de sjuka, utan för att åtgärda orsaker till arbetsrelaterade sjukdomar och psykisk ohälsa tidigt. Att arbeta med arbetsmiljö är en investering i personalen och i verksamheten som lönar sig på sikt för den enskilde och kommunen. Lönsamheten i en god arbetsmiljö handlar inte enbart om minskade kostnader för sjukskrivning utan också om att det kan leda till bättre kvalitet, trivsel och mer effektiv arbetsmiljö. Därför är det av största vikt att Kalmar kommun som arbetsplats kan erbjuda sina anställda möjligheter till en god friskvård. Det är inte acceptabelt att vi har sjukfrånvaro som ligger på över 10 procent inom vår verksamhet. Med vår politik är andelen sjukfrånvaro ett kvalitetsmått på oss som arbetsgivare, chef och ledare.

Vi kommer att införa en åtgärdsplan som aktivt jobbar för att få ner sjukfrånvaron där ökad delaktighet och inflytande över sin arbetssituation är grundläggande för vår politik. Friskvård, istället för sjukvård, ser vi som en nyckel för en bättre hälsa, ökad trivsel som tillsammans med långsiktiga stabila mål med tydliga resurser lägger grunden för en positiv och utvecklande arbetsplats.

Inom några år kommer vi att behöva nyrekrytera medarbetare inom vård, omsorg och skola, när en stor andel ibland kommunens anställda går i pension. Vi anser att det är av högsta vikt att Kalmar kommun allmänt betraktas som attraktiv arbetsgivare, för att behålla duktiga medarbetare men också för att kunna rekrytera kompetent personal, och då är en sund, god och trivsam arbetsmiljö med ökat medinflytande ett steg i rätt riktning.

En bättre hälsa för barn och ungdomar

Den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga i Kalmar. Vi vill med vår politik öka samverkan och samarbetet mellan kommun och landsting. Det är viktigt att se tecknen tidigt.

Mobbing är ett utbredd problem i skolan. Förutom att kränkningar, sexuella trakasserier, våld och hot i sig är oacceptabelt inkräktar det också på lärandemiljön i skolan, men också välbefinnande och hälsa för alla inblandade. Skolorna måste alltid arbeta med att bli bättre på att upptäcka och förhindra mobbing av alla slag. Skolan ska vara en trygg zon för alla.

Det finns många barn och ungdomar som inte rör på sig tillräckligt mycket för att uppnå en god hälsa. Grundskolan har mellan en till två idrottslektioner i veckan, om det inte är en idrottsprofilerad skola. Det är för lite har det visat sig. Omfattande forskningsstöd för fysisk aktivitet visar att det är en investering i allmän folkhälsa, men den visar också att barnens förutsättningar för inlärning förbättras.

I snitt är det 20-25 procent av barn i 10-årsåldern som är överviktiga och drygt 3 procent lider av fetma. Det är viktigt att få in rörelser i den vanliga undervisningen för antalet timmar per dag med mer rörelse på schemat överlag som en del av undervisningen. Att även i ämnen som svenska, matematik eller samhällskunskap få in aktiviteter/rörelse som en del av den dagliga undervisningen.

Vi moderater anser, med stöd av forskning, att nya skolor inte ska vara större än 250-350 elever för bättre läromiljö som bättre kan möta den enskildes behov. Vi erbjuder en annan utveckling för våra barn och unga där de bästa förutsättningarna ska ges till alla oavsett bakgrund.

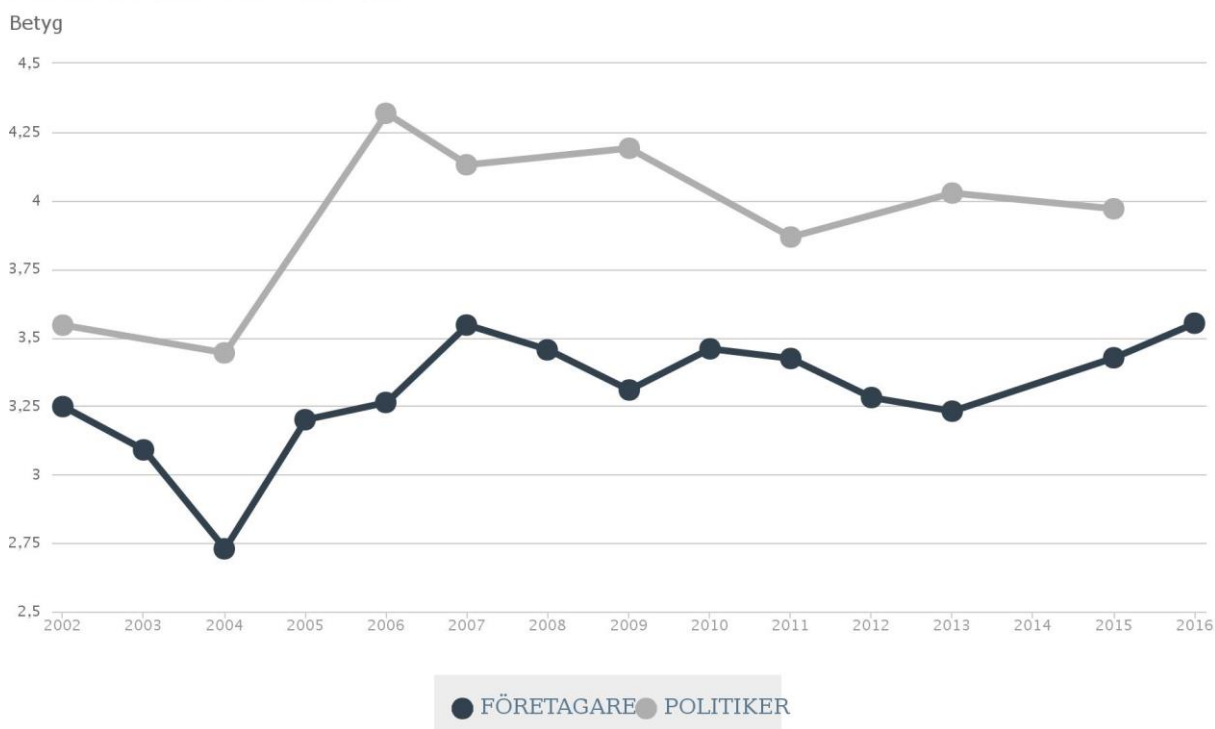
En bättre företagskommun

BNP-tillväxten ligger på runt 4 procent, vilket innebär att fler företag behöver anställa. Fler jobb i växande företag betyder också ökade skatteintäkter för kommuner och landstingen, vilket finansierar vår gemensamma välfärd. Företagen i Kalmar och hela Sverige möter en allt tuffare internationell konkurrens. Därför behöver erbjuda bra villkor och bra förutsättningar för företagen i hela Kalmar kommun. I den vardagliga kontakten mellan kommunen och företagen skapas förutsättningarna för tillväxt och arbetstillfällen. Näringslivets senaste undersökning visade att företagen tycker att företagsklimatet blivit bättre i Kalmar, men det finns fortsatt mycket att önska för att hamna i topp. Därför ser vi ett bra företagsklimat som ett ständigt förbättringsarbete i vår strävan att företag ska stanna kvar, etablera sig och växa i Kalmar kommun.

För att kunna växa som företag ökar behovet av kompetenta medarbetare. Vi vill i större utsträckning dra nytta av att vi är en universitetsstad. Företag liksom kommunen bör mer tydligt utveckla samverkan med Linnéuniversitetet i sin verksamhet. Det finns många fördelar med tydlig kartläggning av utbildningar för våra företag i Kalmar i att få ökad insikt och utbyte av, men också för fler företag att etablera verksamhet när näringslivet tydligt erbjuds tillgänglig kompetens, forskning och innovationer.

Vi vill i samförstånd och nära samarbete med företagen i Kalmar ge goda förutsättningar för ett bättre företagsklimat, som nu är uppe i samma nivå som 2007.

Sammanfattande omdöme

En bättre kommunledning

Kommunledningen är vägledande för helheten kommunens verksamhet i att optimera användning av skattemedel kvalitativt och optimalt för bästa resultat. Vi behöver alltid se över de administrativa kostnaderna till förmån för den operativa verksamheten.

Kalmar kommun har sex kommunalråd. Vi anser att det bör tydliggöras för alla att det är kommunalrådet för kommunen som i första hand har ansvar i sin egenskap av att vara ordförande i kommunstyrelsen. I dennes frånvaro är det vice ordförande, vilket är kommunalråd i opposition, som träder in som ansvarig för kommunen och först därefter är det andre vice ordförande i kommunstyrelsen som företräder kommunen.

Som det näst största partiet i Kalmar kommun anser moderaterna att ramen för den kommunala rådsorganisationen ska minskas till två kommunalråd för majoriteten och ett för oppositionen.

Den demokratiska processen förstärks av transparens i beslutsvägarna. Vi vill av den anledningen ge insynsplats för oppositionspartierna i KSAU samt planutskottet.

satsningar

- *Minska antalet kommunalråd från sex till tre -2.8 mnkr*
- *Insynsplats i KSAU samt planutskott för gruppleddare i oppositionen*
- *Integration- och arbetsmarknadsprojekt 5 mnkr*

En bättre samhällsbyggnadskommun

Samhällsbyggnadsnämnden är en viktig nämnd med stor påverkan och inflytande på enskilda kommuninvånare och företag. Nämnden bidrar till en god och framtidsinriktad samhällsutveckling i hela Kalmar kommun. Denna utveckling är av hög kvalitet med en god servicenivå och med korta handläggningstider. Men, det finns arbete kvar att göra för att utveckla kvaliteten, bemötandet och kommunikationen med medborgarna.

För fler ska kunna flytta hit, jobba och bilda familj behövs fler bostäder, många fler bostäder. Samtidigt som vi bygger nytt, förtätar och utvecklar kommunen ska vi värna Kalmars kulturhistoriska och unika stadskärna.

Arbetet med att förenkla och förbättra de administrativa kundnära processerna ska ständigt vara pågående, liksom att den innovativa kommunikationen kring nämndens samrådsprocesser måste ständigt vara under lupp och utveckling. Nämnden har idag servicegarantier när det gäller alla bygglov och tittar nu på hur servicegarantierna för detaljplanearbetet kan se ut. Vi ser stora fördelar med de servicegarantier som nämnden har och vill se att även andra verksamheter som till exempel miljötillstånd och livsmedelskontroll kan få en servicegaranti. Servicegarantierna ska fungera som ett verktyg för att förstärka en kvalitetsinriktad och förbättringsorienterad organisationskultur. Det är värdet för medborgarna och företagen som ska genomsyra innehållet i servicegarantierna. Genom att tydliggöra tjänsterna och garantera en viss nivå vet medborgare och företag vilka förväntningar de kan ha på verksamheten. Detta innebär att det som utlovas i form av servicegarantier ligger till grund för uppföljning, analys och förbättringsåtgärder. Vi vill att det införs en servicegaranti för detaljplaner, att det ska maximalt få ta 10 månader att bli klar med en detaljplan, från uppstart till antagande om det inte föreligger särskilda omständigheter som motiverar en längre process.

Tillgängligheten för att diskutera ärenden, svara på medborgarnas och beställarnas frågor ska vara en prioriterad faktor i ett bra bemötande. Därför vill vi

att kommunens företagare ska servas med snabba beslut och sakkunnig hjälp i bygglovsfrågor. Vi vill se en ökad prioritering på näringslivsfrågorna. För företag som vill ha svar på frågor eller annan hjälp och stöd i bygg- och planfrågor ska en central person på samhällsbyggnadskontoret få detta ansvar utöver ordinarie arbetsuppgifter. Denna person ska få löpande kompetensutveckling för att kunna utföra detta stöd på bästa tänkbara sätt. Detta är ytterligare ett steg i att förbättra det lokala företagsklimatet i Kalmar kommun. Detta ska täckas inom befintlig ram.

Vi vill att enskilda fastighetsinnehavare ska kunna nyttja sin mark utifrån sina egna behov i högre grad än idag. Alltför långtgående detaljregleringar ska därför i största möjliga mån undvikas. Mer ansvar måste överlåtas till bygglovshanteringen istället. Småhusägare och andra som vill förändra sitt hus, bygga till eller bygga om ska i största möjliga mån kunna göra detta. Krångel och onödiga regler ska rensas bort för att underlätta för medborgarna att ordna sitt boende. Flexibiliteten från Samhällsbyggnadsnämnden när det gäller att tillmötesgå hur människor själva vill bo ska vara stor, men hålla sig inom lagens ramar och intentioner.

Detaljplanerna måste i högre grad än idag anpassas och förnyas efter nutidens tidsanda och boendekrav. Därför måste fler detaljplaner genomgå nödvändiga uppdateringar. I detta arbete måste också hänsyn tas till de områdeskaraktärer som man anser vara viktiga att bevara, vilket betyder att även en översyn av sådana planområden måste göras och sättas i sammanhang till översynen av särskilda kulturhistoriska- och bevarandevärda fastigheter. Kalmar kommuns bostäder, bostadsområden och offentliga miljöer ska upplevas som trygga och säkra av alla. Här har detaljplanearbetet en viktig uppgift att fylla, men det behövs även en utveckling av minskad brottslighet och ökad trygghet på flera plan. Här är samarbetet med polis, fastighetsägare, frivilligorganisationer och andra aktörer viktigt. Vi vill skapa en stadsmiljö som upplevs som trygg och säker i alla lägen på alla platser.

Vi ska verka för att en god grönstruktur upprättas och bevaras på platser där människor kan och vill nyttja för kultur- och miljöupplevelser, rekreation eller social samvaro. Gröna ytor i staden kan också vara viktiga ur ett psykosocialt perspektiv, vilket betyder att gröna lungor i vissa delar av staden kan vara av mycket stor vikt att både bevara och att tillskapa nya. Grönstrukturplanen som finns bör därför kompletteras med ett psykosocialt perspektiv. Vi vill att alla medborgare ska ha högst 300 meter till ett grönområde och vi vill höja den gröna kvalitén i Kalmars parker. En hög trivsselfaktor är att upprusta kommunala badplatser. Nya moderaterna i Kalmar har sedan tidigare fått igenom upprustningar för bland andra Norrlidsbadet och Vita Sand. Vi ser ett stort behov av att se över Ekö badplats som

i många år blivit eftersatt. För detta avsätter vi 500 000 kronor utöver det som den politiska majoriteten satsar som en grundplåt för fortsatt förnyelse av badplatsen i samverkan med de föreningar och det engagemang som finns på Ekö med omnejd för badplatsens utveckling.

Det är nödvändigt att vi på olika sätt förtätar staden och Kalmars stadskärna ska växa och utvecklas i takt med resten av staden. Där det visar sig finns möjlighet till ny bebyggelse i stadskärnan är det önskvärt att det då handlar om flerbostadsbebyggelse, om det inte handlar om näringslivet. Vi ser gärna att man kombinerar flerbostadsbebyggelse med kontor och handel. För att göra förtätningen av staden möjlig utan att ta värdefull grönstruktur i anspråk är det nödvändigt att man använder marken så yteffektivt som möjligt och bygger på höjden. Vi ser gärna att man bygger högre än vad som sker idag för att låta fler kunna bo stadsnära. Högre hus kräver också ett hänsynstagande till karaktären på området där man bygger. I historiskt värdefulla miljöer ser vi dock svårigheter i att bygga på höjden.

Byggandet av hyresrätter måste fortsätta att kraftigt öka, men även fler villatomter måste tas fram till tomtkön. Vi vill prioritera villabebyggelse som inte är konceptstyrd eftersom det medger en större frihet för den som vill bygga att kunna bygga just det hus man vill. En villabebyggelse som ser lite olika ut är ett mer levande villaområde. Givetvis måste koncepthusen också ges utrymme. Bostadsproduktionen ska vara framtidsinriktad, hållbar och med fokus på nytänkande, nyskapande och flexibilitet. Den politiska majoritetens mål om att planera för 400 bostäder per år anser vi inte är tillräckligt för att Kalmar kommun ska kunna växa i den takt som nu är möjlig. Vi vill därför sätta det målet till 1300 bostäder per år, varav 500 ska vara villatomter. Vi vill möjliggöra för 4000 planerade bostäder mellan 2017 - 2020. Hyresrätter är en prioriterad boendeform. Här måste KalmarHem ta ett större ansvar än idag. De 1000 bostäder KalmarHem planerar över en 10 årsperiod tror vi inte är tillräckligt och vill se en större planeringsvolym av KalmarHem. Vi ser gärna att fler ägarlägenheter, som är en relativt ny boendeform, byggs. Även om vi gärna ser mer byggnation i trä, så anser vi att bostadsproduktionen ska vara teknik- och materialneutral i kommunens planering. Särkrav är inte önskvärda. Särkrav fördyrar och försenar bostadsbyggande.

Det finns trots allt sätt en kommun kan påverka det som byggs på olika sätt genom en aktiv markanvisning och via olika avtal vid försäljning av kommunal mark. Här kan kommunen exempelvis styra från större till mindre byggherrar som skulle kunna öka konkurrensen och pressa byggkostnaderna, eller utlysa tävlingar med krav på yteffektivitet, prislapp på boendekostnaden som främjar lägre byggkostnader och så vidare. En sådan aktiv markpolitik vill vi se mer av i Kalmar kommun.

Idag får vi ständigt in rapporter från människor som störs av buller från vindkraftverk som byggts i kommunen. Detta är inte bra och måste tas på allvar. Vi kräver därför att den vindkraftsplan kommunen antog för några år sedan revideras avseende buller, att man tar hänsyn till fler typer av buller än idag och avstånd till bebyggelse. Buller är ett problem som även dyker upp i samband med byggnation och nya och befintliga trafikströmmar. För några år sedan biföll kommunfullmäktige en motion från moderaterna om ett bullerskydd invid Djurängen. Detta bullerskydd bör även omfatta Ölandsleden där vi avsätter 4 mnkr.

Från och med 2007 har kommunerna möjlighet att utställa hyresgarantier till de ungdomar som har inkomst, men saknar fast anställning som ett sätt för dem att få sitt första hyreskontrakt och ta sig in på bostadsmarknaden. Vi har inte sett att Kalmar kommun använt sig av denna möjlighet vi vill därför att kommunen ser över om denna möjlighet kan införas även i Kalmar kommun.

För att bättre samordna kommunens resurser kring samhällsbyggnadsutveckling och fler bostäder anser vi att Kalmar kommun ska ta fram en bostadspolitisk strategi där kommunen utvecklar tydliga riktlinjer för en god dialog med medborgare, fastighetsägare, berörda kommunala nämnder och andra viktiga aktörer och institutioner när olika projekt genomförs, stora som små. Kommunens långsiktiga stadsförnyelseprojekt bör tydligt redovisas i en denna bostadspolitiska strategi. Att tillskapa en bostadspolitisk strategi handlar om att på ett tydligare sätt definiera kommunens ansvar för att skapa stabila förutsättningar för att byggherrar snabbt, säkert och kvalitativt ska kunna uppföra och förvalta bostäder utifrån de marknadsförutsättningar som råder.

Med vårt alternativ bygger vi en ny särskola vid Djurängsskolan. Till detta skjuter vi till 50 mnkr utöver de medel som redan finns budgeterade i liggande investeringsbudget.

Satsningar

- *Ökad service och bättre bemötande för företag täcks inom budgetram*
- *Utökat bullerskydd vid Djurängen mot Ölandsleden (pågående bullerskydd omfattar inte Ölandsleden) 4 mnkr*
- *Ekö badplats 500 tkr*
- *Framtagande av en bostadspolitisk strategiplan för Kalmar kommun*

En bättre underhålls- och servicekommun

Nya Moderaterna i Kalmar anser att den fysiska miljön med en attraktiv, trevlig och trygg miljö spelar roll för hur stolta vi är över vårt boendeområde. När staden växer är det viktigt att värna gröna områden och stråk för människor att kunna vistas i för rekreation och återhämtning.

Vid förtätning av Kalmar som nu pågår tas mark i anspråk som tidigare utgjort gräsmattor eller andra gröna områden i bostadsområdena. För att kompensera för den grönska som försvinner har vi från moderaterna sett med intresse på hur man i andra städer använder sig av möjligheten att pröva gröna väggar och tak, alltså beväxta byggnader för att introducera grönområden och ytor på alternativa sätt. Miljöfrågorna är viktiga framtidsfrågor, de påverkar oss inte bara här och nu utan lämnar avtryck till kommande generationer. Alla aktörer; kommuner, företag, organisationer och medborgare måste ta hänsyn till miljöaspekterna i sina verksamheter. Det är en av grundförutsättningarna för en bra och hållbar miljö- och klimatpolitik. Nya Moderaterna vill därför stödja utvecklingen av fossilfria bränslen och stödjer all form av ny teknik och bränslen som gynnar hållbar utveckling. I Kalmar finns en riktlinje från majoriteten att stödja biogas, vilket förstås är bra - men Nya Moderaterna i Kalmar anser att politiker varken ska eller kan sätta begränsningar över vilken typ av fossilfritt bränsle som ska prioriteras. Vi ser att elbilar är på frammarsch över världen och vill därför verka för att fler laddstolpar sätts upp i Kalmar och vid all nybyggnation av flerfamiljshus. Miljöperspektivet ska genomsyra alla områden och vi vill ligga i framkant med ny teknik. Vi ser det som vår uppgift att underlätta framtagandet av smarta lösningar, som är kostnadseffektiva och har begränsningar på miljö- och klimatpåverkan. Miljö berör oss alla. För att lyckas behövs ett starkt och ansvarfullt politiskt ledarskap och smarta lösningar, där vi ser att ökad samverkan med Linneuniversitetet kan utvecklas i hur vår stad utvecklas med samverkan inom FoU.

IT-support inom Kalmar kommun är idag uppdelade på flera avdelningar. Vi ser att det finns kostnads- och resurseffektivitet att vinna genom att samla all IT-support till en gemensam avdelning. Med en mer djupgående genomlysning av verksamheten kan fler områden komma i beaktande att samordna som exempelvis städ och vaktmästeri. Vi kommer också att se över möjligheten att upphandla kommunens IT-support och IT-service.

När det gäller investeringsbudgeten konstaterar vi att underhållet av Kalmar kommuns fastigheter och infrastruktur ofta är eftersatt, och sätter därför som övergripande mål för servicenämnden att underhållsinvesteringarna ska prioriteras. Det är viktigt att staden tar ansvar för de befintliga stadsdelarna och byggnationer som behöver rustas upp.

Nya Moderaterna i Kalmar verkar för att hela kommunen ska ges möjligheter att bo, verka och leva. Det ställer krav på väl fungerande infrastruktur- såväl digital som fysisk.

Satsningar

- *Genomgång av Serviceförvaltningens verksamhet för ev konkurrensutsättning via upphandling alt intraprenad i syfte att renodla förvaltningen som beställarenhet för kommunens kärnverksamhet. Exempel på områden – IT, Maskinservice, Städ, Fordon*
- *Integrations- och arbetsprojekt 2 mnkr*

En bättre social kommun

Tillsammans har alla människor ett grundläggande ansvar för att hjälpa och stödja dem vars krafter inte alltid räcker till. Kraften i det civila samhället ska inte underskattas. Avgörande för människors känsla av mening och trygghet är att det finns starka sociala band till dem i deras omgivning. Därför är det viktigt att Kalmar främjar aktivt idrotts- och föreningsliv, ideellt arbete, mötesplatser där människor kan samlas och föra samtal, utöva sin tro, förkovra sig tillsammans med andra eller ägna sig åt sina fritidsintressen. Det skapar trygghet, främjar integration och ger möjligheter för människor att växa.

Även om alla människor har ett ansvar för sitt eget liv, så klarar vi oss inte alltid själva eller orkar vi inte alltid ta ansvar för våra närmaste. Då behövs skyddsnät som ger trygghet, men som också ger stöd och hjälp för att kunna ta sig ur problemen. Moderaternas politik syftar till att bryta både utanförskap och bidragsberoende.

Det är viktigt att ställa krav och att ge människor verktyg så att de själva kan ta sig ur problemen av egen kraft. Socialnämnden står inför utmaningar inom sina ansvarsområden. Särskilt gäller det den stora flyktingströmmen under senare delen av 2015 som medför ökat tryck på Socialförvaltningen att möta de behov som följer med ensamkommande barn och ökat försörjningsstöd för fler invånare i Kalmar kommun.

Under åren 2010-2016 har försörjningsstödet ökat med närmare 8 mnkr och väntas öka ytterligare med 500 tkr inför 2017. Moderaternas integrationspolitik syftar till att minska kostnader och tiden för försörjningsstöd. Med vår politik kan vi inte passivt se på när människor hamnar i utanförskap, ibland i årtal. Därför ser vi som kommunens uppgift och ansvar att bereda plats för alla dem som har förutsättningar ett jobb så länge man har försörjningsstöd.

Barn- och familjeproblem är ett prioriterat område för Socialnämnden. Inom socialtjänsten måste bistånd till familjer med långvarigt försörjningsstöd prioriteras, i ett samarbete mellan många instanser: socialförvaltning, skola, arbetsförmedling och vård. Isoleringen i hemmet medför stora risker för bestående sociala problem, dålig anknytning till arbetsmarknaden och bristande integration i samhället. Här är både förebyggande arbete och tidiga insatser a och o.

Barn och unga som far illa och håller på att hamna snett är en av de största och viktigaste utmaningarna inom det sociala arbetet. Alkohol- och narkotikamissbruk i ung ålder, skolk och skolavhopp samt kriminalitet kan snabbt förstöra en ung människas möjligheter till ett bra liv. För att motverka detta krävs tidiga, tydliga och snabba insatser från förvaltningar och andra myndigheter. För att bryta utanförskapet är utbildning avgörande och här fyller yrkes- och lärlingsprogrammen inom gymnasieskolan en viktig funktion. På fritiden är behovet av meningsfulla aktiviteter och mötesplatser stort för att undvika att unga hamnar i fel sammanhang.

För att komma tillrätta med sociala problem är väl fungerande samverkan mellan ansvariga parter avgörande. En gemensam nämnare i de kommuner som framgångsrikt lyckas bekämpa sociala problem är att polis, socialförvaltning, skola, familjecentraler och andra inblandade aktörer arbetar tillsammans.

Satsningar

- *Tydliggöra och fördela budgetansvar i samverkan med landsting, skola, polis och övriga aktörer. En tydlig fördelningsnyckel för kostnader bör tas fram för att underlätta processer inom olika uppdrag.*
- *Samtliga arbetssökanden med försörjningsstöd deltar i arbetsprojekt kommunen erbjuder.*
- *Minska försörjningsstöd*
- *Riktade integrationssatsningar 5 mnkr*

En bättre äldreomsorg

Kalmar kommuns omsorgsnämnd ansvarar för service och boende för omkring 900 personer i egna hem och 400 personer i någon form av särskilt boende. Nämndens förvaltning är en av kommunens största, och omfattar cirka 1400 anställda i cirka 30 enheter (som hemtjänstlag, träffpunkter och boenden). Tre boenden drivs i dag av andra på uppdrag av nämnden: Ståthållaren, Liljan och Vasallen.

Förhållanden för brukarna och arbetsförhållandena för de anställda har varit huvudnyhet i media ett otal gånger under det gångna året. Nyheter har handlat om stress, utbrändhet, arbetsskador, höga sjuktal, dålig arbetsledning, oordning, övermedicinering och fallskador för att plocka några rubriker. Medier tenderar ofta att komprimera och dramatisera, men även om man tar hänsyn till detta står det klart att villkoren för äldreomsorgen i Kalmar kan ifrågasättas. Detta bekräftas också i exempelvis organisationen Sveriges kommuner och landstings publikation *Öppna jämförelser*. I synnerhet miljöer och förhållanden på kommunens särskilda boenden hamnar regelmässigt bland Sveriges sämsta kommuner.

Under ett antal år har majoriteten å ena sidan propagerat för devisen ”Allt för de äldre” och att Kalmar skulle bli en av Sveriges trettio bästa äldrekommuner. Å andra sidan har samma majoritet samtidigt lagt regelbundna sparkrav på omsorgen, för att få bukt med jämförelsevis höga kostnader per brukare. Att denna strategi inte fungerat inser i dag även majoriteten, vilket bekräftas av den satsning som görs i 2017 års budget och framöver. Men att majoriteten övergivit sin tidigare strategi innebär inte att man funnit en bättre. I stället kommer de resurser som nu tillförs att hanteras inom just den organisation, präglad av centralisering, stordrift och faktiska monopol som orsakat alla de problem och missförhållanden vi kunnat ta del av. Den satsning majoriteten gör kommer att åter göra omsorgen dyrare. Men den kommer med stor sannolikhet också att konservera dagens problem.

Nya moderaterna säger ja till de satsningar som nu görs, men villkorar dessa mycket tydligt, så att tillskotten verkligen kommer att bidra till förbättringar och förändringar.

Vi anser att de förändringar vi föreslår måste leda fram till följande förbättringar för dem som tar omsorgens hjälp i anspråk.

Satsningar

- *Krafttag mot fallolyckor och felmedicineringar.*
- *Satsning på bättre social miljö för att bekämpa ensamhet, kontaktlöshet och isolering vid de särskilda boendena och för dem som bor hemma.*
- *Bättre valmöjligheter för dem som vill flytta till äldreboenden av skilda slag.*
- *Bättre personalkontinuitet i hemtjänsten.*

- *Tydligare information om rättigheter och valmöjligheter till dem som tar omsorgens tjänster i anspråk och bättre information och stöd till anhöriga.*

Att nå fram till dessa förbättringar förutsätter ett antal förändringar av omsorgens bakomliggande organisation:

- *Stärkt fokus i förvaltningen på uppföljning av kvalitet och avvikelser.*
- *Förbättrad omvärldsbevakning i förvaltningen*
- *Ökad medicinsk kompetens i ledningsorganisationen.*
- *Ökad beställarkompetens i ledningsorganisationen.*
- *Överföring av resurser från förvaltningsledning till verksamhetsenheterna, särskilt då till boendena.*
- *Ökade möjligheter till lokalt självstyre, intraprenader och externt utförande – i synnerhet av lokala aktörer – inom hela organisationen.*
- *Bättre möjligheter till friskvård och lokalt lagda arbetsscheman.*
- *Ökad chefsnärvaro i verksamheten.*
- *Vidareutveckling, inte stängning, av mindre boenden.*
- *Utreda matkupong – valfrihet till eget val av mat*
- *Åtgärdsprogram för minskad sjukfrånvaro*
- *Friskvård under arbetstid*
- *Integrations- och arbetsmarknadsprojekt 1 mnkr*

En bättre skola, utbildning och barnomsorg

Utbildning i Kalmar ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla. Föräldrar ska veta att när barnen kommer hem från skolan har lärt sig något nytt i en trygg miljö. Alla elever ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd och den stimulans som var och en behöver för att nå kunskapsmålen och växa utifrån sina egna förutsättningar. Kalmars skolor ska ge bildning och lära för livet- inte bara arbetslivet. Oavsett bakgrund eller i vilken skola man väljer, ska alla barn ges en bra start i livet. Vi behöver sätta mål om på vilken plats vi ska ligga i jämförelse med andra kommuner i Sverige och där vara i topp.

Samhällsförändringarna har gjort att det i dag råder nya villkor för barns och ungdomars uppväxtförhållanden än vad som var fallet för 25-30 år sedan. Samhället rymmer en större mångfald och vuxenvärlden är inte lika enig som tidigare om vilka normer och värderingar som är viktiga att förmedla till barn och ungdomar. Barn och ungdomar är inte några enhetliga grupper. Vad som kännetecknar tillvaron för ett barn i förpuberteten behöver inte göra det för ett annat, och de villkor som råder för en tonåring är inte nödvändigtvis det samma för en annan. Pojkar upplever inte alltid sin situation på samma sätt som flickor och vice versa. Den etniska och sociala bakgrunden kan också ha betydelse, liksom var

i landet man bor. Att peka på vad det innebär att vara ung idag låter sig därför inte göras annat än i generella termer.

Jämfört med för ungefär 25-30 år sedan är det fler förändringar som inträffat som påverkar barns och ungdomars uppväxtvillkor. Deras uppfostran och vardagsliv har alltmer kommit att knytas till olika institutioner. Numera förvärvsarbetar båda föräldrarna i de flesta familjer och barn får lära sig att klara sig utan mamma och pappa från tidig ålder. Under stor del av dagen har barnskötare, förskollärare och andra lärargrupper huvudansvar för omsorgen och lärandet sedan tar fritidspedagoger, fritidsledare, ungdomsledare och idrottsledare vid.

En konsekvens av denna institutionalisering är att typiska vuxenbeteenden som att kontrollera känslor, passa tider och att anpassa sig till grupper har förskjutits ned i åldrarna. Barndomen är därför för många en tid fylld av förväntningar och prestationskrav. En annan konsekvens är att de unga är så vana vid att möta olika lärare och ledare att den respekt många hade tidigare inte finns på samma sätt idag. Respekten måste istället erövrats av varje lärare och ledare som står inför en grupp barn eller ungdomar. Detta ställer oerhörda krav på den enskilde läraren och ledaren. Att vara "populär" likställs i många sammanhang med "respekt", vilket sätter lärare och skolledare i en relativt omöjlig situation med att väga mellan vänskap/kompisskap och auktoritet.

Trots att det dröjer innan ungdomar betraktas som vuxna får många tidigt via media och nätet en uppfattning om hur det är att vara vuxen. Därigenom får unga olika kunskaper och föreställningar om vuxenlivet och de får inblick i saker och ting tidigare generationer själva behövde uppleva för att få kännedom om. Det är inte ovanligt att de unga i dag har större kunskaper än många vuxna inom flera områden, t ex. IT, sociala medier och datateknik. Vuxna kan därmed inte längre lita till en auktoritet som bygger på att de vet mest och bäst. Det är ytterligare ett skäl till varför vuxenauktoriteten inte längre kan tas för given utan måste erövrats.

Att barn och ungdomar, via ett ökat informationsflöde och ett alltmer omfattande medieutbud, vet mer om sin omvärld och om hur andra har det kan leda till en ökad osäkerhet om hur livet ska levas och vad som ska gälla som rätt och riktigt. Många värden och normer som tidigare generationer såg som självklara är idag ifrågasatta. Därmed är de unga också mer beroende av vuxnas råd och stöd, något som av många av de unga möts av skepsis.

Att de ungas uppväxtvillkor har förändrats innebär att också lärarrollen har gjort det. Idag är det många olika intressenter som konkurrerar om barns och ungdomars uppmärksamhet och som vill vara med att påverka dem. Som nämnts har den naturliga vuxenauktoriteten mist sin självklarhet och nutidens ledare har

heller inte samma kollektiva referensram att luta sig mot när det gäller vilka normer och värderingar som ska förmedlas.

Det har kommit många krav och signaler från Kalmars grundskolor som handlar om att det inte finns tillräckliga resurser för läromedel, att det i mångt och mycket är stökigt på många skolor med bristande respekt, mobbing och därmed sämre arbets- och skolmiljö än vad som kunde varit fallet. Tydliga regler efterfrågas, liksom tydliga signaler om att politiken måste bli tydlig med det stöd som finns för lärare att försöka bringa ordning och reda att det också ska användas i högre grad än idag. Många lärare är också besvikna på det ledarskap som finns inom skolvärlden och efterfråga kompetenshöjning av både ledande lärare och rektorer.

Utifrån det perspektiv vi lägger på grundskolans verksamhet i Kalmar kommun vill vi göra en satsning som har för avsikt att höja elevernas resultat och bringa lugn genom ordning och reda i både klassrum och skolan i övrigt. Skolans centrala uppgift är att lära ut, ge stöd och råd i elevers lärande och skapa en god studiesocial skolmiljö som främjar en lärande utveckling. Det är också detta som måste prioriteras i dagens skola i Kalmar kommun! Vi tror att grundskolans värld, speciellt i högstadierna, måste rensas från onödiga projekt, temaarbeten och olika värdegrunds- och visionsarbeten som inte direkt kan kopplas till elevers ökande lärandeutveckling. Värdegrundsarbeten är många gånger av godo, men har vuxit inom skolan till något som istället tynger lärare och lärandet. Mycket av värdegrundsarbetet borde komma ifrån det egna hemmet och föräldrars uppfostran istället för att skolan ska ta ett sådant ansvar. Det handlar ofta om något så enkelt som sunt förnuft och föräldraansvar.

Antalet elever som behöver specialundervisning ökar varje år samtidigt som lärarna får allt mer att göra och upplever att de inte får det stöd de behöver för att kunna bedriva en optimal undervisning. Det gör att lärare hela tiden blir ifrågasatta och ständigt blir en måltavla för missnöje av både elever och föräldrar. Många lärare har signalerat till Kalmars politiker att det behövs mer anpassade läromedel och mer av undervisning i mindre grupper där elever med extra behov kan utvecklas i sin egen takt istället för att utsättas för kunskapshets som många gånger gör dem både oroliga och utåtagerande, som i sin tur förstör för många andra. I flera fall har vi sett att lärare tvingas arbeta om läromedel för hand för att få den anpassning som elever med extra stöd och behov behöver. Detta tar oerhörda tidsmässiga resurser från lärarnas planerings- och undervisningstid. Här ser vi en nödvändighet i att skolorna ges ekonomiska möjligheter att kunna köpa in mer anpassade läromedel. Fler assistenter som kan gå in och stötta och hjälpa upp lärare ser vi som en ytterligare nödvändig utveckling, liksom storlek på skola spelar en avgörande roll för kvalitet och arbetsmiljö för elever och pedagoger.

Skolverket har en nationell modell för pedagogisk kartläggning. Kalmar kommun har valt att ta fram en egen modell, Kalmarmodellen, som skiljer sig avsevärt från Skolverkets modell och rekommendationer. Kommunens modell är betydligt mer omständlig och tidskrävande, vilket leder till stor stress för skolans pedagoger. Vi vill istället återgå till Skolverkets beprövade modell och rekommendationer för pedagogisk kartläggning.

Den grund- och gymnasieskola som våra barn och unga får lägger grunden för arbete och fortsatt utbildning. Med utbildning menar vi inte enbart kunskap, utan även allt i sin omgivning har betydelse i vars och ens framtid. Om man som barn inte mår bra eller behöver extra hjälp i sin skolgång måste hjälp finnas tillgänglig redan i tidigt skede. Problem har vi inte råd att skjuta på framtiden, de måste prioriteras och hanteras när de uppstår. En skola för våra barn och unga är inkörsporten till vuxenlivet, därför måste det finnas resurser och verktyg i samverkan för att bli en utbildningsverksamhet som ser till helheten.

Reformen kring s.k. förstelärare måste organiseras bättre för att på effektivast sätt utnyttja denna kompetens som är så viktig för många elever. Vi vill därför att kommunen inrättar en Förstelärarpool och ur denna kompetenspool anvisas skolor med stora behov. För att få en bättre fungerande struktur kring förstelärare, som idag finns möjlighet för skolorna att själva ansöka om, vill vi alltså istället att förstelärare anvisas till skolor utefter studieresultat. Sämre studieresultat för skolenheten innebär fler förstelärare. Skolor med 100 % måluppfyllelse får i detta system ingen förstelärare alls, förrän ett sådant behov uppstår.

De elever som är i behov av extra stöd ska få det. Ingen ska gå osedd genom Kalmars skolor. Vi vill öka samverkan med Linneuniversitetet och lärarhögskolan, men även andra utbildningar för att aktivt anställa s.k. studentmedarbetare. Inte minst skulle studentmedarbetare kunna vara extra stöd och resurs inom skolan under tiden de utbildar sig till lärare. Vi ser många fördelar med att anställa studentmedarbetare inte bara i företag utan också i kommunen där de som studenter ges möjlighet till värdefull yrkeserfarenhet där vi också kan bli en mer attraktiv universitetskommun. Ett annat sätt att kunna använda studentmedarbetare på är att de kan bli externa examinatorer som kan få till uppgift att hjälpa lärare och frigöra mer pedagogisk tid för dem genom att rätta vissa prov som för detta kan anses lämpliga.

När det gäller gymnasieskolan behöver vi kunna erbjuda gott om projektarbeten och praktikplatser för att också öka samarbetet mellan skola och näringsliv. Erfarenheten säger att det blir lättare för ungdomar att få jobb på den arbetsplats där de praktiserat. Gymnasieskolan behöver i större utsträckning spegla de behov

näringslivet har i sin regionala omvärld, vilket inte minst gäller för de praktiska yrkesutbildningarna.

I den moderata synen på skolan är ledarskapet väldigt viktigt. Rektorn ska vara den som är ledare, visionär och skolutvecklare. Biträdande rektorer ska vara de strategiska pedagoger som ansvarar för pedagogisk kvalitetsutveckling, att skolpersonalen mår bra och att elever och föräldrar är nöjda med den skola de valt. För att minska den administrativa bördan för rektorer och övrig skolpersonal måste skolornas ansvar och kärnuppgifter tydligare definieras och klargöras. Lärare måste frigöras från att administrera många privata elevkonflikter och oordning skapade av eleverna själva. Idag kan det hända att en lärare exempelvis måste springa ifrån en lektion för att öppna upp ett skåp för en elev som tappat bort sin skåpsnyckel, istället för att det ansvaret ligger på t ex. vaktmästaren. Sådana saker tyder på dålig organisation och dåligt ledarskap. Ett politiskt fokus på en korrekt arbetsmiljö måste nu skapas! Lärare fyller t ex i en hel del dokumentation och incidentrapporter etc. Det är bättre att den tiden istället läggs på att planera undervisning och rätta prov. Stora delar av den administrativa delen skulle istället kunna läggas under studierektorena.

Idag är det mycket vanligt med konflikter mellan elever både i skolan och på fritiden, konflikter de och deras föräldrar verkar oförmögna att hantera själva och som läraren tvingas lägga pedagogisk tid att hantera. Detta är inte hållbart ur ett pedagogiskt kvalitetsperspektiv. Här måste föräldrar och skolhälсан bli mer aktiva. Varje elev ska känna att de blir sedda och hörda, känna sig trygga och bekväma i sin skolmiljö. Men, med detta följer att gör man något dumt så kommer också en konsekvens av det. Ibland kan det räcka med ett samtal med sin lärare eller rektorn, men ibland så kan det krävas mer. Det måste bli möjligt att i större utsträckning ringa föräldrar som kan tvingas hämta hem eleven för dagen eller att använda sig av kvarsittning som en reaktion på ett oacceptabelt beteende. Idag är det tyvärr vanligt att lärarna måste ta sådana samtal med föräldrarna när det egentligen borde vara rektorns/biträdande rektors ansvar att ta sådana samtal. Här behövs en uppstramning och tydlighet från politikens sida.

Tydligt ansvars- och rollfördelning är en grundförutsättning för en väl fungerande skola. Ett fåtal och tydliga mål för verksamheten är bland de viktigaste uppgifterna. Alla mål skall vara mätbara vilket är en förutsättning för utveckling och ger tydliga signaler till verksamheten vad som skall göras.

Att jobba för en modern och framtidsinriktad kunskapsskola görs genom att främja skolutvecklingen så att skolan och klassrummet går i takt med samhällsförändringarna i stort- IT och digitala verktyg är av vikt för att göra detta möjligt.

Angeläget är att skolorna håller en jämn och hög kvalitet vilket innebär att kommunen skall ge kommunala såväl som fristående skolor lika goda förutsättningar för att nå upp till det. En förutsättning är att följa upp hur resursfördelning går till så att vare sig kommunal eller fristående skolor missgynnas. En elev ska kunna välja skola och kunna vara säker på att samma resurser följer med oavsett vem som driver skolan.

Ett tydligt ledarskap är en förutsättning för att ställa fokus på skolutveckling och resultat, framgångsfaktorer är resultatutveckling och höga förväntningar och här är forskningen entydig. I dag är det stor "rotation" på skolledare (rektorer)- i vissa fall slutar rektor efter ca 1,5-2 år vilket är hämmande för den aktuella skolan vilket också gör hållbarhet, långsiktighet och ett tydligt ledarskap svårt.

En viktig inställning till lärarna är viktig och kompetenta lärare skall erbjudas karriärtjänster (1:e lärare). Särskilda satsningar i form av att fördela en viss summa pengar som inte fördelas vid ordinarie löneförhandlingar utan som rektorerna själva bestämmer över vilka lärare som skall få del av dessa medel. Angeläget är att kunna behålla och ge utvecklingsmöjligheter för lärare. Forskning visar att kollegialt lärande, att lärare samarbetar och lär av varandra, leder till ett bättre resultat. En plattform för att ta fram goda exempel bör tas fram. Fokus måste vara eleverna och deras rätt till en bra skolgång, trygghet och studier. Angeläget att sätta mål och ställa krav för att nå detta. Att arbeta aktivt för att alla relationer präglas av ett respektfullt förhållningssätt, bra relationer och gemensam syn på vad som skall åstadkommas gör det lättare att hantera svåra beslut och situationer.

Många elever mår idag dåligt och detta måste förhindras. Samverkan mellan BoU/Gyf/BUP är i behov av förstärkning. Elevhälsan vilken är den första instansen måste få ökade resurser för att minska väntetider och därmed förhindra att eleven hamnar i "ingenmansland". Satsning på yrkesrelaterade program måste förstärkas, vilket idag ger arbetstillfällen. Kontakten mellan näringsliv och skola är en viktig åtgärd.

Satsningar

- *Ny särskola vid Djurängsskolan 57 mnkr 2017*
- *Oxhagsskolan – träningsskolan kvar under tiden ny särskola byggs vid Djurängsskolan*
- *Öka antalet pedagoger i lågstadiet. Tidiga insatser är av högsta vikt.*
- *Uppdatering och anpassning av läromedel till samtliga grundskolor.*
- *Utöka mottagningsenhetens resurser för bättre integration och samverkan med föräldrar/anhöriga.*

- *Medfinansiering till utökat antal specialpedagoger till sjukhuskolan Soma- samt BUP*
- *Integrationssatsningar 5 mnkr*

Ett bättre kultur- och fritidsliv i Kalmar

Nyckeln till ett levande och rikt kultur- och fritidsliv är den verksamhet som våra föreningar bedriver. Varje dag, varje vecka och året runt bedriver våra föreningar verksamheter som involverar tusentals människor i alla åldrar och från alla delar av samhället och världen. Kommunens uppgift i detta sammanhang anser vi ska vara att stötta och uppmuntra befintliga och nya föreningar till att driva sina verksamheter och hitta nya arenor att driva sin verksamhet på och därmed få fler att vilja engagera sig.

Det gör vi idag genom att erbjuda ekonomiskt stöd, allt från investeringsbidrag på större summor till föreningar som äger egna anläggningar till mindre verksamhetsbidrag som täcker mindre men viktiga utgifter för deras verksamheter. Det är denna bredd som vi anser är viktig och aldrig får tummas på. Med denna möjlighet följer ett ansvar hos föreningarna att deras verksamhet inte bryter mot de regler som följer med det ekonomiska stödet.

Idrottens möjligheter till verksamhet under vinterhalvåret är i Kalmar relativt goda tack vare ett mildt klimat som oftast innebär att utesäsongerna är långa. Men vädret kan som vi vet från de senaste åren variera väldigt mycket från år till år och därför är det anser vi att det är viktigt att vi har en infrastruktur som kan erbjuda idrottsverksamhet under vinterhalvåret för idrotter som kräver större planyta och andra typer av underlag.

Kalmar kommun har på relativt kort tid utvecklats till en aktiv idrottsstad inte bara vad gäller idrottsföreningar utan även det personliga idrottsutövandet har ökat, framförallt vad gäller spontanidrotten. Vi har idag ett antal löpspår, badstränder och andra spontanidrottsplatser som sköts av kommunen. För att möta den efterfrågan och uppmuntra till deltagande vill vi satsa 1 miljon kronor på att exempelvis rusta upp löpspår, ankra bojmarkering vid badstränder som markerar en viss distans samt övriga spontanidrottsplatser.

Behoven av fler fysiska arenor i Kalmar ökat. Föreningarnas verksamheter växer, behovet av större mötesplatser för evenemang ökar och samtidigt behöver vi vara ansvarsfulla med våra kommunala medel när vi investerar i nya lokaler. Ett exempel på detta är Kulturkvarteret som blir möjligt genom att använda befintliga byggnader i området som sedan anpassas till verksamhetens behov. Ett annat exempel på detta är KIFAB-arena där Kalmar Energis före detta bränslehus byggs om till idrottsarena. I

etapp 2 av denna satsning skall de lite drygt 2/3 av huset som inte tas i anspråk av första etappen formas efter det behov som kultur- och fritidsförvaltningen anses behövas.

Vi anser att det idag finns ett stort behov av större mötesplatser i Kalmar som dessutom har en stor flexibilitet vad gäller deras användningsområden. Exempelvis skulle etapp 2 av KIFAB-arena innehålla flera mindre hallar som kan användas till evenemang och konferenser under dagtid och föreningsverksamhet på kvällstid. Behovet av dessa lokaler är stort i Kalmar och kommer med stor sannolikhet inte att minska de kommande åren. Därför föreslår vi att Kultur- och fritidsförvaltningen skall ha mångsidighet, bred funktionalitet och evenemangsmöjligheter som fokus i arbetet kring etapp 2 av KIFAB-arena.

Satsningar

- *Ny simhall med extern aktör påbörjas 2017*
- *Upprustning av spontanidrottsplatser och infrastrukturen kring denna, 1 miljon.*
- *Uppdra åt kultur- och fritidsförvaltningen att i arbetet kring etapp 2 av KIFAB-arena ha mångsidighet, bred funktionalitet och evenemangsmöjligheter som fokus.*
- *Integrationssatsningar 1 mnkr*

Integration – Kalmar ska fungera.

Vi står inför befintligt faktum. Integrationsproblemen i Sverige och Kalmar är många och dessa utmaningar kräver åtgärder, nu. Tiden då Sverige eller vilket annat land som helst i världen är en isolerad ö, oberörd av händelserna runt om i världen, är sedan länge förbi. Nu är det dags att bedriva ansvarsfull integrationspolitik.

Kommunen bär huvudansvaret för integrationen genom att ansvara för exempelvis språkutbildning. Det ekonomiska läget i en kommun är betydligt mer ansträngt än hos de statliga myndigheterna som jobbar inom detta område. Försäkringskassan har idag det ekonomiska ansvaret genom etableringsersättningen som invandrare har rätt till under de första 2 åren med uppehållstillstånd i Sverige. Under denna tid behöver alltså inte kommunen bära någon kostnad för dessa personers uppehälle. Problemet är att kommunens anställda på Invandrarservice uttryckt att det inte är deras arbetsuppgift att hjälpa till med att fylla i rätt blanketter för att dessa personer ska få etableringsersättningen. Det innebär att vi skjuter oss själva i foten genom att inte ge vår personal tydligare direktiv om vikten av detta arbete.

Vi moderater vill att alla människors förmåga skall komma till nytta och föreslår därför att samtliga i Kalmar kommun som uppbär försörjningsstöd också ska ingå i

arbetsmarknadsprojekt utefter egna förutsättningar. Vi har inte råd att låta folk fastna i djupa utanförskap utan slutmålet med alla som ingår i arbetsmarknadsprojekt skall vara att komma i egen sysselsättning.

Detta skulle också rent socialt betyda mycket, att få bli en kugge i bygget av ett starkare Kalmar – en del av samhällsbygget. Att få kollegor och att få möjligheten att lära sig både språk och jobb – på jobbet, tror vi kan vara nyckeln till en god och snabbare integration. Vi vill därför ge i uppdrag till samtliga av kommunens förvaltningar att omgående undersöka på vilket sätt de kan delta i detta viktiga arbete.

Mottagningsenhetens verksamhet är viktig men behöver ytterligare utvecklas och förstärkas. Enheten är många barns första kontakt med svenska skolsystemet och rimligt vore att i förlängningen slå ihop Mottagningsenheten med invandrarservice för att få ett helhetsgrepp om kommunens viktiga integrationsarbete.

Mottagningsenheten skulle då kunna utvecklas till att också bli en arbetsmarknadsåtgärd för föräldrar och vuxna. Likt man i Växjö kommun infört anställda "brobyggare" inom denna verksamhet föreslår vi att införa ett liknande system även här i Kalmar. Brobyggarna har i uppgift att hjälpa nya familjer etableras, med grund i egna erfarenheter. En person som rent praktiskt kan hjälpa till i många situationer det behövs en länk mellan kulturer.

SFI behöver stärkas och utvecklas men framförallt behöver SFI kopplas samman med näringslivet på ett mycket mer målinriktat sätt genom språkpraktik. Fullmäktige har sedan tidigare beslutat om att ha 150 språkpraktikplatser inom den kommunala verksamheten – ett mål som är långtifrån uppnått. Kalmar kommun behöver föregå med gott exempel och vi föreslår därför att samtliga förvaltningar återigen får genomlys sin verksamhet i syfte om att möjliggöra för fler språkpraktikanter.

Vi behöver säkerställa att det finns legitimerade språklärare vid SFI och föreslår att möjligheten för våra lärare i kommunen att läsa till behörigheten som krävs för att bli legitimerad lärare för svenska som andraspråk.

Man ska inte förminska eller ta för givet det enorma arbete som frivilligkrafter genomför. Mesta av den språkutbildning som sker på boendena i Kolboda och Helgesbo sker i studieförbundens regi och det är onekligen ett beundransvärt arbete de genomför. Även Röda Korset, för att nämna ett exempel, gör en otroligt stor insats med sitt Mentor-till-mentorprogram som skapar större förståelse, kontakt och kunskap om nya kulturer och nya människor. Det är glädjande att se att det ideella föreningslivet tar det stora ansvar som man tar.

Den största problematiken med Kalmar kommuns integrationsarbete är bristen på en fungerande samordning. I ett syfte att åtgärda detta tillsatte man ett "integrationsråd" med uppgift att samordna föreningarnas arbete. Detta är långt ifrån nog. Kalmar behöver ha ett tvärpolitiskt integrationsråd som har i uppgift att samordna kommunens integrationspolitiska utmaningar och åtgärder. Vi föreslår därför just ett sådant.

Vi har inte råd att låta folk hamna i utanförskap, varken ekonomiskt eller socialt. Kalmar ska fungera.

Satsningar

Integrationssatsningar 20 mnkr

- *Arbetsprogram för personer med försörjningsstöd*
- *Utöka resurserna för mottagningsenheten med brobyggare*
- *Utöka resurserna för invandrarservice med brobyggare*
- *Utökade satsningar för SFI*
- *Utveckla validering av utbildning/arbetslivserfarenhet.*
- *Språkpraktik i kombination med SFI-undervisning*
- *Ge Kalmars integrationsråd ett tydligt uppdrag som syftar till sysselsättning, bostäder och utbildning för alla nya kalmarbor*
- *Ge lärare i kommunen möjligheten att läsa till behörigheten som krävs för att bli legitimerad lärare för svenska som andraspråk.*

Budgetreservation 2017

Färre kommunalråd		-2,8 mnkr
Integrationssatsning		20,0 mnkr
<i>Kommunledningskontor</i>	<i>5 mnkr</i>	
<i>Servicenämnden</i>	<i>2 mnkr</i>	
<i>Kultur- och Fritidsnämnden</i>	<i>1 mnkr</i>	
<i>Barn- och ungdomsnämnden</i>	<i>5 mnkr</i>	
<i>Omsorgsnämnden</i>	<i>1 mnkr</i>	
<i>Socialnämnden</i>	<i>5 mnkr</i>	
<i>Södermøre kommundelsnämnd</i>	<i>1 mnkr</i>	

Summa: 17,2 mnkr

Investeringsbudget

Extern entreprenör av bad- och friskvårdsanläggning medför investeringsutrymme för:

Ny Särskola vid Djurängsskolan	57 mnkr
Utökat bullerskydd Djurängen/Ölandsleden	4 mnkr
Ekö Badplats	0,5 mnkr
Upprustning av spontanidrottsplatser	1mnkr

Summa: 62,5mnkr

Lägre låneskuld/kostnad

Bad- och friskvårdsanläggning med extern aktör påbörjas 2017

Effekt budget:

Minskad låneskuld om 180mnkr

Lägre investeringskostnader, 111,5mnkr

Minskad kostnad i resultat - ex 7procent av 60mnkr= 4,2mnkr

Nämndernas driftbudgetförändringar

Kolumn1	Kolumn2	Kolumn3	Kolumn4
		Jämför med föregående år	
Driftbudgetförändringar 2017-2019(tkr)	Budgetram 2016	2017	M-Budget
kommunledningskontoret	223 897	61	2261
Exploateringsverksamhet	-30 000	0	0
Gymnasieförbundet	267211	-3405	-3405
Kommunens revisorer	2663	-29	-29
Samhällsbyggnadsnämnden	57 785	-659	-659
servicenämnden	240218	421	2 421
Kultur och fritidsnämnden	170767	1 056	2 056
Barn och ungdomsnämnden	906 276	68 779	73 779
Omsorgsnämnden	626 904	23 311	24 311
Socialnämnden	714 349	-6 210	-1 210
Södermøre kommundelsnämnd	212 161	11 039	12 039
Totalt	3 392 231	94363	111564

Finansförvaltning

Ofördelade kostnadsökningar (potter)	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
Kostnadsökningar vid om- och nybyggnation, nya hyror		36 474	36 474	35500
Förändring semesterlöneskuld		5 000	5 000	5 000
Volymökning barn och elever, prognos 2016			0	9 008
Volymökning LSS		10 940	10 940	27 560
Personalkostnader		59 363	59 363	132 100

Investeringar per kategori med "bruttolista" per objekt för perioden 2017-2019

Gul markering prioritering 2017/ Nya Moderaternas budgetreservation

Förskolelokaler 213,0 mnkr
Djurängsområdet, ny förskola
Förskola centr Lindsdal
Förskola Hagby
Rinkabyholm ny förskola (parallellt med FÖP) med tillagningskök
Trekanten förskola, Nybyggnad
Vallmons förskola, Tillbyggnad (Falkenberg)
Åby förskola, Nybyggnad (Läckeby)
Nedanstående projekt: Utredning pågår
Ev ombyggnad Kalmarssundsskolan anpassning förskola
Förskola 4-6 avd Norrliden
Norrliden ny förskola, tillagningskök

Skollokaler 194,7 mnkr

Djurängsskolan om- och tillbyggnad (klöver 1)
Särskola vid Djurängsskolan
Hagby klassrum, grupprum etc
Halltorpsskolan, om- och tillbyggnad av skollokaler
Kalmarssundsskolan, ombyggnad av lokaler
Lindsdalsskolan sju klassrum, etapp 1 (Pulpeten 1)
Lindsdalsskolan etapp 2 och skolor Lindsdal tillagningskök
Ersättning hus 10 Falkenbergsskolan 42,5mnkr
Barkestorpsskolan, omb kök (Gärdet 3)
Falkenbergsskolan, omb av kök
Nerdanstående projekt: Utredning pågår
Ljungbyholmsskolan ers paviljon (prioriterat 2016)

Fritidslokaler 209,9 mnkr

Bad- och friskvårdsanläggning 2017-2018 (kostnad utgår)
Kulturcentrum
Berga: konstgräs, ersätter Fredriksskans
Spelefonten ombyggnad
Nybyggnad av sporthall södra staden
Ombyggnad omklädningsrum under södra läktaren, Fredriksskans
Gräsplaner Lindö
Mötesplats Norrliden (kultur- och fritidsfilial)
Fjölebro – Byte av konstgräsmatta med asfaltbeläggning runt planen och konstgräsdeponi
Gasten – Byte av konstgräsmatta medbevattningsanläggning och konstgräsdeponi
Södra utmarken - Byte av konstgräsmatta inklusive konstgräsdeponi
Arena Bastionen

Upprustning av spontanidrottsplatser samt behövlig infrastruktur
Nedanstående projekt: Utredning pågår
Södra utmarken idrottsplats
Grändal konstgräsplan

Förvaltningslokaler 22,4 mnkr
Ny brandstation
Brandstation Rockneby, omklädning jämst
Flytt IT från extern hyresgäst till intern

Fastigheter övrigt 18,0 mnkr
Utförsedda fastighetsinvesteringar

Gatuverksamhet 241,9 mnkr
Bergagården
Fjölebro vägar mm.
Fjölebro
Belysning (ny) i gamla staden bl.a slottsallén (sista kvicksilvret)
Belysningsåtgärder landsbygd
Gatubelysning
Kompletterande belysning
Nedgrävning belysningskablar
Bullervall Djurängens bostadsområde 2017 + Ölandsleden
Byte av reglerutrustning trafikljus
Renovering broar
Dagvattenåtgärder i tätorter
Upprustning dagvattenbrunnar
Utsmyckning cirkulationsplatser
Djurängens bostadsområde gatuombyggnad
Erik Dahlbergs väg
FÖP Norrliden, Norrlidens torg
FÖP, Norrliden, Norrliden Esplanaden
FÖP Södra staden (Rinkabyholm) infra, skola, centrum
FÖP Södra staden (Rinkabyholm) stråk/övergångar
Förprojektering ombyggnad E22 Rinkabyholm
Hastighetsplan fysiska åtgärder
Hastighetsplan omskytning/info
Investeringsåtgärder vid VA-sanering
Jägarevägen, delen Hjortvägen - Tallhagsvägen
KLT åtgärder
Korsning E Dahlbergs väg - Galggatan
Kvarteret Bilan - gestaltning
Lasarettvägen, Standardhöjning pga exploatering
Linnéuniversitetet efter 2016 DP
Reinvestering allmänna gator
Reinvestering Kroksväg, ny gata Ebbetorpssvägen exploatering
Slottsentrén Kungsgatan Slottsallén

Södra Långgatan, Västra Vallgatan - Larmgatan
Trafikplats Ölandsleden
Trafikstudier
Tunnbindarevägen Ljungbyholm
Upprustning dagvattenbrunnar
Uppsnyggning Södra vägen
Utredning stationsområdet
V Vallgatan Teater t. Strykjärnet
Valnötsträdet
Västra Sjögatan, ombyggnad gångfartsområde
Västra Sjögatan, Strömgatan - Stortorget (likt Larmgatan och Fiskaregatan)
Åtgärder i samband med fiberutbyggnad
Oförutsedd infrastruktur
Provisorisk stängning korsning
Åtgärder KVAB VA-sanering
EAH Storgatan efter VA-sanering
Strömgatan
Smedby industriområde gata
Signalanläggning Stensövägen-Esplanaden
Upprustning av gator på östra Kvarnholmen i samband med VA-sanering
Infra Telemarken --

Gång- och cykelvägar 51,3 mnkr
GC Felande länkar
Reinvestering GC-vägar
Cykel - strategi/h-plan
Cykelparkering vid busshållsplatser
GC Esplanaden
Esplanaden, Sveaplan - Norra vägen (södra sidan)
GC Ångloksleden-Mörevägen
GC Koppling Smedby - Rinkabyholm, felande länk nr 64
GC Ångloksleden - Mörevägen, felande länk nr 55
HKP-anpassning
Korsning Södra Kanalgratan - Västra sjögatan
Korsning med genomgående cykelbana
Norr om träningsplanerna - ny GC-väg
Röda Ugglan, GC-väg
Skeppsbrogatan
Södra Vimpeltorpet GC-väg Ljusstaden Norrlidsvägen
Tallhagsvägen - projektering
Tallhagsvägen Funkabovägen Jägarevägen
Övergångsställe Ståthållaregatan
Detaljplan Lindsdals centrum. Flytt av två busshållspl, anlägg ny GC-väg
GC-väg förbi kvarteret Lärkan
Del av Oxhagen 2:1 - Kungsgårdsvägen
Nedanstående projekt: Utredning pågår
Södra Vimpeltorpet GC-väg Ljusstaden Norrlidsvägen

Parkering 40,3 mnkr
Parkeringsanläggning Kvarnholmen
Övriga parkeringsåtgärder

Trafikssäkerhetsåtgärder 1,6 mnkr
Säkra skolvägar

Fridluftsverksamhet 26,6 mnkr
Bad, bryggor/landfästen
Brygga Vita Sand
Brygga Norrlidens strand
Fortsatt upprustning motionsspår
Förstudier kajer och skoning
Murverk och kajer kring Systraströmmen
Ekö Badplats
Miljöåtgärder 3,9 mnkr
Samordnad muddring
Upprustning elanläggning offentlig miljö
Utrusning kommunägd del musselodling
Vattengenomströmmning Malmfjärden ("bada i malmfjärden")

Parkverksamhet 55,9 mnkr
Parkinvesteringar
Berga strandpark
Berga vattentornspark, Berga
Bro Labratorieholmen --
Fredriksskansbroarna - Gestaltungsåtgärder på ön mellan broarna
Frimurarvallen - Teatervallen
Lekplatser och lekredskap
Lekplatser Lindsdal
Norrliden parken
Trädplanering
Upprustning av Stadsparken
Upprustning julbelysning
Utvecklingsdialoger
Upprustning av stadsparken
Upprustning Bastionen
Upprustning Julbelysning
Utvecklingsdialoger
Varvsholmen park, Projektering och anläggande av parkmiljö
Tillgänglighet Bastionen
Gångstråk Tjärhovsbågen
Ny offentlig toalett vattentornsparken
Attebergiska Trädgården
Esplanaden, Grönstråket
Nedanstående projekt: Utredning pågår
Utveckling Skälby

Kalmarsundsparken
Pildalen-Unionsmonumentplatsen

Infrastruktur övrigt 11,6 mnkr
Kalmar City
Offentliga toaletter
Nedanstående projekt: Utredning pågår
Smedby centrum. Skapa tydlig och attraktiv centrumplats i Smedby

Produktion övrigt 24,0 mnkr
Samllingsanslag Produktion
Entreprenadmaskiner/maskinutrustning prod fritid/park
Ny depå Lindsdal p g a att nuvarande yta ska användas till annat (parkeringar mm)

Räntabla investeringar 124,5 mnkr
Energieffektiviseringsprojekt
Solceller
Investeringar externa intressenter
Ökad service småbåtshamnar
Hyllsystem arkivcentrum
Fordon
IT, servrar och lagring
IT, dator som tjänst
Städmaskiner
Nedanstående projekt: Utredning pågår
Kläckeberga 10:1, ny ladugård

Summa Investeringar exklusive räntabla 1 115,1 mnkr
Summa Investeringar inklusive räntabla 1 239,6 mnkr

Ej specificerat 49,8 mnkr
